

T E V Y N Ė

Savaitinė, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organas, leidžiamas kas penktadienį.

S. E. VITAITIS — Redaktorius,
307 W. 30-th St., New York, N. Y.

Visi raštai skiriami „Tėvynei“ turi būti siunčiami Redakcijos vardu ir turi būti su autoriaus parašu ir adresu. Prisiunčiamus raštus Redakcija trumpina ir taiso sulig savo nuostatais. Netinkami spaudai smulkūs raštai — korespondencijos, cils, pranešimai ir tt., naikina ir autoriam negrąžina, jei nėra pridėta pakto ženklelių jų sugrąžinimui.

SVARBIAUSI SLA. DARBAI

Prieš visus SLA. narius ir veikėjus stovi du didelės svarbos darbai, kuriuos turime sėkmingai baigti su pabaiga šių metų. Tais darbais yra: SLA. Aukšinio Jubilėjaus Albumas, kurį turime išleisti neveliau lapkričio 22 d., š. m., kuomet sukan-ka lygiai 50 metų nuo Susivienijimo įsikurimo, ir antras — sekmingas užbaigimas SLA. Aukšinio Konkurso Vajaus, kuris baigsis su pabaiga šių metų. Šiems darbam reikiama sukuopti visos SLA. narių ir veikėjų jėgos, kad galėtum juos baigti su galimai didžiausia nauda ir garbe mūsų Susivienijimui.

Šių darbų sėkmingam užbaigimui reikalinga visų narių energinga kooperacija ir dar energingesnis pasidarbavimas. Albumui atvaizdus dar galima rinkti seniau nustatytomis sąlygomis. Artimoje ateity SLA. Jubilėjaus Komisija paskelbs „Tėvyneje“ visų žinių iki kokio laiko dar bus galima Albumui atvaizdus siųsti. Ypatingai SLA. veikėjams reikėtų pasidaruoti parenkant mūsų profesionalų ir bižnierių atvaizdų, kad tuos skyrius padarius kiek galima platesniais ir atvaizdais gausniais. Kaip dabar stovi Albumui surinkta medžiaga, tai šie skyriai yra labai negausūs atvaizdais ir silpnai atvaizduoti Amerikos lietuvių profesionalus ir bižnierių.

Antras svarbus uždavinys, tai parinkimas Albumui prenumeratos. Pakartotinai pranešame, kad Albumą išleis, jo kaina bus žymiai didesnė, negu dabar galima Albumą užsiprenumeruoti. Kaip visiems žinoma, prenumeratos keliu Albumo kaina yra tik \$2.50. Todel kiekvienam SLA. nariui reikėtų pasinaudoti šia proga ir kol SLA. Jubilėjaus Komisija sustabdyt prenumeratos rinkimą, neatidėliojant kiekvienas turėtų Albumą užsiprenumeruoti. Kai kurie prenumeratos rinkėjai tei rašė, ar ne SLA. narius leistina toms pačioms sąlygoms Albumą užsiprenumeruoti. Taigi šiūmi visus painformuojame, kad kas tik nori — gali Albumą užsiprenumeruoti tik už \$2.50 prenumeratos rinkimo laiku.

Šia proga taip pat norime priminti, kad kiekvienas SLA. veikėjas, kurio atvaizdas telpa Albume, turėtų skaityti savo butina pareiga bent užsiprenumeruoti Albumą, jei jau daugiau neišgali paremti Albumo išleidimą. Turime atminti, kad šio svarbaus, istorinio SLA. leidinio išleidimas surištas su labai didelėmis išlaidomis. Pagaliau kiekvienam, kurio atvaizdas telpa Albume, pravartu turėti jį, kad galėtų jį pats pamatyti, ir kitiems parodyti, jog ir jo visuomeniniai darbai sudaro pyletę Amerikos lietuvių istorinio rumo statyboje. Todel prašomi visi j Albumą patenkanti SLA. veikėjai neatidėliojant užsiprenumeruoti Albumą.

SLA. Aukšinio Konkurso Vajaus fronte taip pat reikalingas didesnis gyvumas. Ypatingai konkurso rajonų generaliai organizatoriai turėtų subrusti gyvsniam darbui. Jie tik tuo tikslu ir paskirti, kad prižiūrėtų, kad paragintų kuopų organizatorius ir pagelbėtų jiems darbuotis naujų narių prirašinėjimo vajuje. Dabar laikas patyrinėti tas kuopas ir tas kolonijas kuriose konkurso darbas menkai daviniais pasižymėjo. Reikia paieškoti priežasčių, kas kliudė mažesniui darbui ir suradus kliutis, reikia stengtis jas pašalinti. Vasarinio pailsio metu kai kartas yra gera proga pasiruošti rudeninio sezono darbui. Tuomet

bus nelaikas ieškoti darbą trūkančių kliučių, kuomet reikės visų smarkumu stoti darban.

Laikas jau baigti ginčus, kas ir kaip atsitiko ar turėjo būti atlikta SLA. Jubiliejiniame Seime. Seimas jau nuėjo SLA. istorijon ir jis pasi-lyks tokiu, koku jis buvo. Nei mūsų ginčais, nei įvairiomis versijomis besipilančiais įspūdžiais Seimo kitokiui nepadarysime. Todel užmirškime visus nemalonius įvykius Seime ir prisimindami tik tai, ką gero ir naudingo Seimas nuveikė, visi sto kime į svarbiųjų Susivienijimo darbų frontą ir su visišku pasisekimu juos baigkime.

ISPANIJOS PILIETINIS KARAS

Rašant šituos žodžius, Ispanijoje liepsnoja pilietinis karas. Grumiasi senųjų tradicijų ir privilegijuotų luomų šalininkai — dešinieji elementai — su kairiuoju visuomenės sparnu, kuris patekęs valstybės vadovybėn per daug žiauriomis priemonėmis pradėjo griauti šimtmečiais išgyvenusias Ispanijos valstybėje tradicijas ir privilegijuotų luomų teises. Nueita net taip toli, kad apsvaigusios kairiųjų laimėjimais minios pradėjo degti ir griauti vie nuolymus ir bažnyčias. Taip pat pradėta garsiai šaukti apie įsteigimą proletariato diktatūros, kad Ispaniją padarius sovietine respublika.

Tokie žygiai neturėjo oficialio kairiųjų vyriausybės pritarimo, bet gi palaikantis vyriausybė liaudies frontas tokius žygius ir šukavimus toleravo. Kuomet aktyvaizdoje tokios padėties pradėjo reikštis valstybėje neramumai, pradėta kalbėti net apie įsteigimą socialistų diktatūros. Tokia padėtis, kaip Ispanijos vidinių reikalų žinovai tikrina, neišvengiamai išprovokavo ir dabar liepsnojančią pilietinį karą.

Šioje valandoje, liepos 22 d., niekas negali pasakyti, kuri pusė laimės. Žinios skelbia, kad vyriausybei grumoją pavojus, o sukilėliai gijasi, kad kairiųjų valdžios nuvertimas yra kelių dešimtų valandų klausimas. Taip pat Ispanijos vyriausybės žinios skelbia, kad baigiama sukilėlių nugalėti. Kuo baigsis šis Ispanijos pilietinis karas — artima ateitis parodys.

Vienas, tačiau, aiškus faktas pasilieka, tai kad nežūrint kuri pusė laimės — ramybės Ispanijoje nebus. Kova eina ne vien už valdžios kairumą ar dešinumą, o apie monarchijos atsteigimą niekas ir nekalba. Pačiame šios kovos pamate glūdi palaikymas ar panaikinimas privilegijuotų luomų teisių. Del tokių pamatinės svarbos valstybėje reformų kovos nesibaigs valdžios pasikeitimu. Francijos, Anglijos ir kitų valstybių istorija liudija, kad šimtmečiais išgyvenusių tradicijų ir teisių reformavimui kovos tęsiasi dešimtimis metų.

NAUJI HITLERIO ŽYGIAI

Vokietijos diktatorius Hitleris sudarydamas sutartis su Austrija ir Italija sujaudino didžiųjų valstybių diplomatus. Anglijos ir Francijos diplomatiniai autoritetai skelbia, kad Hitlerio susitarimas su Mussoliniu Austrijos atžvilgiu žymiai sustiprina Hitlerio planus žygiui į rytus.

Pirmiausiai Hitlerio ir Mussolinio susitarimas atgaivina pastarojo planą keturių valstybių paktui, kuris turėtų reguliuoti Europos politiką. Mussolinis mano, kad Europos padėtį ir ateitį turi kontroliuoti didžiųjų valstybių jėrachija, o ne demokratiškai besivaldanti Tautų Sąjunga, kurioje turi balsa ir mažosios valstybės. Mussolinis norėtų neprileisti mažųjų valstybių prie reguliavimo Europos politikos. Jis siūlo tik didžiosioms valstybėms per svarstyti taikos sutartis ir naujai nustatyti valstybių sienas tik didžiųjų valstybių noru ir valia. Tautų Sąjunga taip pat turėtų būti drastiškai pertvarkyta, visiškai išmetant iš jos straispį iš sąjungos statuto, kuriuo taikomos agresingo karo kaltininkui sankcijos.

Tokiems Mussolinio norams priitaria Hitleris ir kuomet Austrijos atžvilgiu išpildytą Mussolinio norą, tai Hitleris gauna Italijos galimą diplomatinę pagalbą savo žygiams kitur. Ar tas kitur bus Dancigo, Klaipėdos ar vokiškos provincijos iš Čekoslovakijos atsiėmimas, tai Mussoliniui tas nesvarbu. Net buvusios Vokietijos kolonijas Afrikoje atgauti gali Hitleris drąsiai siekti su Mussolinio pagalba.

Anglai tikrina, kad Hitleris atgavęs Saaro sritį, apginklavęs Rhenlandą ir sutvarkęs Austrijos likimą, dabar sieks atgauti Dancigą ir Klaipėdą. Pastaroji su didesne dalimi Lietuvos teritorijos turės tekti Lenkijai, kaip kompensacija už Dancigą ir už laikymąsi ramiai, kuomet Hitleris per Baltijos valstybes sieks pagrobti Rusijai už gerkles. Vadinasi, Anglijos politikai vis kartoja tas pačias pranašystes grumojančių avantiurių rytų Europoje Hitlerio ir Lenkijos militaristų susitarimu. Tų avantiurių vykinimas dabar žymiai palengvintas Hitlerio ir Mussolinio susitarimu.

Kuomet Anglijos ir Francijos diplomatai apie tokias Hitlerio rengiamas avantiūras kalba, tai susidaro rimta padėtis. Todel Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms reikėtų rimtai susidomėti toms kalbomis ir padaryti tinkamas išvadas. Reikėtų būti pasiruošusioms tinkamai pasitikti tas avantiūras. Pasiruošimui yra galimybių, nes tokis Hitlerio dukimas gyvai paliečia Rusiją ir Franciją.

LIETUVAI NAUDINGAS ŽYGIS

Amerikos Lietuvių Legijonas ruošiasi savo trečiam seimui, kuris įvyks rugpjūčio 1 ir 2 dd., New Britain, Conn. Tarpe kitų prieš legijonierių seimą stovinčių darbų, Legijono adjutantas adv. K. Jurgėla skelbia, kad šiame savo seime legijonieriai siūlys Amerikos vyriausybei panaikinti Lietuvos skolą Amerikai.

Kaip žinome, 1919 metais Amerikos valdžios organai Francijoje pardavė Lietuvai drapanų, medikamentų, garvežių ir kt. Daugelis tų daiktų, atlikusių nuo karo, buvo niekam tikę, o už juos paimta labai augstos pokarinės kainos. Pagaliau, 1925 m. galutinai susitarta dėl skolos sumos ir Lietuva sutiko Amerikai tą skolą su atatinamais palukų nuosimčiais atmokėti per 60 metų. Kitos valstybės gavo iš Amerikos net didesniais kiekiais įvairių daiktų nemokamai, kaip pašelpa. Taigi Amerikos Lietuvių Legijono seimas dabar prašys Amerikos valdžios šią skolą Lietuvai panaikinti.

Kiekvienas nuosirdus Amerikos lietuvis tik pasveikins Amerikos Lietuvių Legijoną už tokius žygius, kurie yra didelės svarbos Lietuvai. Apie šios skolos panaikinimą buvo prisiminęs ir Dr. J. Šliupas ir nurodė, kad yra Amerikos lietuvių pareiga rūpintis, kad ši našta nuo Lietuvos valstybės sprando būtų nuimta.

Galima tik palinkėti, kad Amerikos Lietuvių Legijono patriotingas ir Lietuvai naudingas užnamymas baigtųsi laimėjimu ir pasitarinavimu mūsų senosios tėvynės labui.

Pavergtojo Vilniaus lietuvių pažangiosios visuomenės organas, „Vilniaus Žodis“, taip pat prisimena S. L. A. Jubilėjinį Seimą sekamai: „Birželio 21-23 d. susirenka Amerikos lietuvių pažangiųjų organizacijos SLA. 50 metų jubilėjinis Seimas. Posėdžiaus Člevelando mieste.“

„Kitiems dviejems metams jau išrinkta nauja SLA. vadovybė: Pirmininku išrinktas ligšiolinis pirmininkas adv. Fortunatas J. Bagočius, vice-pirmininku — J. K. Mažukna, sekretorium — M. J. Vinikas, išdininku — K. P. Gugis, izdo globėjas — S. Mockius ir E. Mikuziūtė, daktaru kvotėju — Dr. J. Štaneslow.“

„Šia proga Vilniaus pažangiosios visuomenės vardu sveikiname SLA. naująją vadovybę ir Augstąjį Seimą, minintį garbingos organizacijos 50 metų jubilėjų.“

ŽMONIŲ SVEIKATA

Šį skyrių veda DR. P. Z. ZALATORIS,
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Visus šiam skyriui skiriamus rašinius reikia siųsti stačiai skyriaus vedėjui, čionai paduotu antraštu.

STAIGUS SAULĖS UŽGAVIMAS

Rašo Dr. P. Z. Zalatorius.

Drabužiai vasarą turi būti lengvi, ploni ir drobiniai, nes tik tokie duoda progos greitai kūnui atvėsti ir prakaitui išgaruoti. Drabužiai visuomet turi būti liusai, neturi veržti arba spausti kūno dalis. Anksti drabužiai neleidžia išsipa-kaituoti, o karštame ore prakaito išgaravimas ir atvėsimas yra svarbus.

Apsireiškimai, arba simptomai, staigaus saulės užgavimo yra maždaug sekami: kuomet saulės karščiai pradeda veikti, tuomet žmogus pasijunta silpnas ir vis eina silpnyn; galva jam sukasi ir skauda. Noras vemti, kartais ir vemia. Temperatura-karštis kyla. Širdies mušimas didėja

ir tolyn smarkiau muša. Oda tampa labai sausa ir pabąla. Žmogus pradeda alpti ir ant galo visai apalpsta. Yra net ir tokių atsitikimų, kur žmogus ant karto krinta ir greitai miršta.

Kuomet žmogus pajunta vieną iš augščiau minėtų simptomų, arba pajaučia, kad eina blogyn, tai jis pats, jeigu dar gali, turi eiti į pavėsį arba jeigu pats jau nebegali, tai kas kitas turi kuogreičiausiai jį nešti vidun į šaltą kambarį. Tuomet reikia visus drabužius paluosuoti, šaltu vandeniu trinti jį ir ledų prie jo galvos dėti, o jei karštis greitai augstyn kyla, tai visą jo kūną ledais apdėti. Toliau, reikia žiūrėti kaip ligonis elgiasi. Jei jo širdis nusilpsta, tai reikia jam duoti stimuliuojančių vaistų arba net ir kavos. O jei tas nieko negelbėtų, tai tuojau reikia šaukti daktarą bei vežti ligonį į ligoninę.

Šmeižtai ir Nesąmonės

Tiesiog neįauku darosi pažvelgus į kitą syk buvusį rimtą ir svarų dienraštį — Chicago „Naujienas“. Reikia stebėtis, kad rimtas laikraštinnikas ir gabus žurnalistas, kaip p. Grigaitis, nuslinko taip žemai, kad jo redaguojamas dienraštis virto purviniausių šmeižtų organu, kokius tik bent kuomet Amerikos lietuvių laikraščiai talpindavo. Visoki sąžinės ir sarmatos netekę slapukai šiame dienrašty randa vietos savo visokiems šlykščiausiems išmisams ir sensacijoms.

Labiausiai ir šlykščiausiai yra šmeižtami ir niekinami SLA. veikėjai, kurie nešoka pagal p. Grigaičio grojamą muziką. Ypatingai daugiausiai tenka SLA. Sekretoriui M. J. Vinikui ir „Tėvyne“ redaktoriui S. E. Vitaičiui, pastarojo net šeimynia nuolatos purvinama ir niekinama visokiais pramanytais skandalais. Šių SLA. viršininkų purvinimui „Naujienų“ skiltys kuoplačiausiai atviros: kas tik ką nori gali ant jų plaukšti.

Tulas besarmatis iš Brooklyn, kuris dažnai pasižymi nesąmoningomis sensacijomis ir melais, pasirašydamas Frank Lavinskais, tikrina, kad „Vitaitis su Zose dabar šokinėja iš džaugsmo, kad paliko redaktorium. Socialistų ir komunistų frontą į ožio ragą suvarėm, jie giriasi“.

Kuomet tas besarmatis tuos žodžius rašė, tai ponias Vitaitienė dar Chicagoje viesėjo ir Frank Lavinskais negalėjo matyti ar ji šokinėja ar ką kitą didaro. Iš viso aš manau, kad tas išmislių autorius net nepažįsta ponios Vitaitienės.

Jis taip pat toje savo tiradoje begėdiškai šmeižia pp. Vitaitį ir Tyšliavą Dr. J. Šliupomis misijos reikalais. Ką tie sąžinės ir gėdos netekę „Naujienų“ bendradarbiai mano atsiekti tokius nekulturingus ir net šlykščius išmislius fabrikuodami ir skelbdami, tai sunku atspėti. Stebėtina tik tas, kad „Naujienų“ redaktoriui leidžia tokias šlykštybes į savo dienraštį.

„Naujienų“ redaktorių netik savo bendradarbiams leidžia plusti, niekinti ir šmeižti jam nepatinkamus asmenis, bet ir pats stengiasi nuo jų neatsilikti. Netik p. Grigaitis myli „stipriais žodžiais“ savo oponentams „užvažiuoti“, bet ir visokių nesąmonių pripasakoja. Ryškiausiai jo skleidžiamų nesąmonių pavyzdžiu yra kritika „Tėvyne“ redakcijos rašiniui, kuriame buvo nurodyta, kad didžiama pereito SLA. Seimo delegatų nepritarę rezoliucijai Lietuvos vidujinės santvarkos klausimu ne delto, kad jie būtų demokratijos priešininkai, bet vien delto, kad pa-

balsuoja už revoliuciją. Tokiu atveju rezoliucija skaitytųsi priimta, nes prieš ją niekas nebalsavo, o trys balsai paduota už rezoliuciją.

Štai prie kokio absurdo veda p. Grigaičio siulomas receptas, kad nenorintieji politikavimų Susivienijime delegatai turėjo pasilikti nuošaliai, vadinasi, susilaikyti nuo balsavimo.

Todel pats p. Grigaitis niekus tauzia (jo paties žodis), o ne Vitaitis. Pasvyviai besilaikydami bent koku reikalu nei to reikalo pravesti, nei jį atvesti. Tik aktualus teigiamas ar neigiamas balsavimas atmeta ar priima įnešimą bent kokiame susirinkime. Todel ir visi balsavusieji delegatai prieš minėtą rezoliuciją balsavo delto, kad išsluoti politinius darbus iš Susivienijimo ir kad palaikyti SLA. narių tarpe harmoningą vienybę.

SLA. 39-to Seimo Delegatas.

Liet. Mokyklos Dvasinis Bankrotas

Jūs, malonūs Amerikos lietuvių, kurie savo laiku Lietuvos mokyklai dolerius krovė, kurie ir dabar sekate kiekvieną lietuviškojo jaunimo dvasinį judėjimą, vis delto nežinote ir neįjauciate, kokią baisią katastrofą pergyvena dabartinė mokyklos kultura. Nebukime slapukai ir patamsių žmonės! Eikim su meile į gyvenimą, į lietuviškąją mokyklą. Ne pro karjerizmo akinius žiūrėkime, netempkime visos dvasinės kultūros ant viešo korpalo, kurį šiandien moksleivijai perša tendencingas ir išsišokėlių žurnalas „Jaunoji Lietuva“.

Nemanykite, kad aš čia su ne apykanta taip išsireiškiau apie „J. L.“ Ne! — kiekvienas gerą darbą ir žygį yra brangęs, artimi mūsų širdžiai. „J. L.“ pasipiršo skleisti moksleivijų tarpe vienybę ir vis delto, tupėdama po valdiškais sparnais, pati pirmutinė emė pliautis su „Ateitimi“ ir „Moksleiviu“, „Ateitį“, „Moksleivį“ apšaukė tamsuoliu, pogrindžiu grybų kompanija. Ir... užmiršo, kad pav., „Ateitis“ jau 25—6 metus savo kultūrinio darbo barą varo. Užmiršo, kad toji pati „Ateitis“ ėjo sunkiu keliu, kovavo del lietuviškosios tautinės laisvės. O juk „Moksleivis“ — jis daug daugiau nuveikė ir palieki. Netik p. Grigaitis myli „stipriais žodžiais“ savo opo-

mentams „užvažiuoti“, bet ir visokių nesąmonių pripasakoja. Ryškiausiai jo skleidžiamų nesąmonių pavyzdžiu yra kritika „Tėvyne“ redakcijos rašiniui, kuriame buvo nurodyta, kad didžiama pereito SLA. Seimo delegatų nepritarę rezoliucijai Lietuvos vidujinės santvarkos klausimu ne delto, kad jie būtų demokratijos priešininkai, bet vien delto, kad pa-

emė, bra, šiauštis, kaip kalaku-

tininkai? A. Verdenis.

PROTOKOLAS

SLA. 39-TO SEIMO, ĮVYKUSIO BIRŽ. 22—27 DD.
1936 M., CLEVELAND, OHIO.

SLA. Sekretoriaus Raportas

(Tęsa)

LIGOJE PAŠELPOS SKYRIUS.

Iš 14,220 SLA. narių, 11,276 priklauso prie Ligoje Pašelpos Skyriaus. Jų priklausymas sulig savaitinių pašėlpų yra sekamas:

\$6.00 pašelpo į savaitę 5,709 nariai
\$9.00 pašelpo į savaitę 2,729 nariai
\$12.00 pašelpo į savaitę 2,838 nariai

Viso 11,276

Ligoje pašelpos skyrius įėjus susidaro iš narių mokėsių, po 30c., 60c. ir 90c. į mėnesį sulig pašelpo laipsnio ir iš uždirbtų nuosimčių. Prie šių mokėsių nariai dar moka 10c. į mėnesį į lėšų fondą apmokėjimui šio fondo administravimo lėšų. Iš taip susidariusio fondo yra nariams išmokamos ligoje pašelpos.

Normaliai, sulig apdraudų bendrovių patyrimo, 10%, t. y. dešimta dalis, eilinių darbininkų, kokiais yra didžiūna SLA. narių, serga daugiausia vieną savaitę bėgy metų laiko. Musų patyrimas tačiau rodo, kad skaičius sergančių narių bėgy metų yra žymiai augstesnis negu 10%. Pereitais keturiais metais musų sergančių narių skaičius ir nuosimtis buvo kaip seka:

Narių Sirgimas Pagal Metus.

Metai	Narių skaičius	Ligonų skaičius	Nuosimtis sirgimų
1935	13,746	1,601	11%
1934	13,307	1,551	12%
1933	14,165	1,976	14%
1932	13,872	2,096	16%

Iš šios lentelės matome, kad musų nariai, sveikatos atžvilgiu, silpniau stovi negu apdraudų bendrovių patyrimai rodo. Nekurių valstybių nariai sveikatos atžvilgiu silpniau stovi už kitų valstybių narius. Sekama lentelė parodo narių ir ligonių skaičių ir apskaitliuotą nuosimtį ligonių kiekvienoje valstijoje bėgy 1935 m. Aiskumo delei lentelėje yra pažymimos tiksliai pilnos skaitlinės, be smulkmenų ir be centų.

Narių Sirgimai Sulig Valstijų.

Valstija	Skaičius narių	Skaičius ligonių	Nuosimtis ligonių	Gauta pašelpos duoklių	Išmokėta pašelpo
Pa.	4,135	535	13%	\$21,874	\$23,455
Ill.	3,286	383	12%	17,382	16,643
Mass.	1,357	158	12%	7,178	6,665
Conn.	1,049	113	11%	5,549	4,039
N. Y.	1,042	94	9%	5,512	4,466
Ohio	666	55	8%	3,205	2,419
Mich.	505	53	11%	2,671	1,935
Ind.	311	24	8%	1,643	847
N. J.	281	25	9%	1,486	1,132
Md.	134	13	9%	814	546
Kitur	1,020	108	10%	5,395	4,614

Šioji lentelė aiškiai parodo, kad Susivienijimo narių bendra sveikata nėra vienoda kiekvienoje valstijoje. Pavyzdžiui, Pennsylvania valstijoje lietuviai matomai serga pusantro karto tankiau kaip Indianos, New Yorko, Ohio ir kitose valstijose. Ar tai įtaka klimato ar užsiėmimo, sunku pasakyti — viena įdomybė ta, kad kasyklų ir geležies išdirbystės valstijose Pennsylvania ir Indiana lietuvų sveikatingumas daugiausiai skiriasi.

Pašelpo Fondo Finansinis Stovis.

Kaip jau žinome, pastaraisiais penkiais ar šešiais metais, Ligoje Pašelpo ir Lėšų Fondų išmokėjimai žymiai viršino tų fondų įėjus. Pereitais, 38-tam Seimui aš raportavau, kad „abiejosese fonduose kas metai pasidaro dideli deficitai. Nežiurint kokios tų deficitų priežasties būtų, šie fondai negali toliau taip gyvuoti. Padėti reikia taisyti ir reikiai taisyti gana greitai. Padėti galima pataisyti dvejopai — arba pakelti narių mokėsių šių fondų naudai, arba imtis tam tikros administratyvės taupumo drausmės, kad žymiai sumažinti šių fondų išlaidas. Aš manau, kad tokia administratyvė taupumo drausmė yra galima ir ją įvedus bus galima apsieiti be papildinio mokėsių nariams.

Kad tokia administratyvė taupumo drausmė būtų geriau suprantama kuopų valdyboms, veikėjams ir nariams, tai smulkiai išskaičiavau tam tikrą ligonių lentelę, kurioje nurodžiau kiek kiekvienoje kuopoje buvo ligonių, kiek kiekviena kuopa išėmė ligoje pašelpo iš viso ir kiek tos pašelpo išėmė proporcingai nuo kiekvieno nario. Iš tos lentelės sužinojome, kad vidutiniai paėmus, normalėse aplinkybėse, vidutiniška, normalė pašelpa ant kiekvieno nario yra \$6.00 ant metų. Tuo tarpu toji lentelė mums parodė, kad yra tokių kuopų kur buvo išimama pašelpo ant kiekvieno nario ne po \$6.00 į metus, bet po \$30, \$40, \$50, \$60 ir daugiau. Ir kad pas mus buvo pasidavę ligoniais bendrai net 14% ir 16% vietoje normalio 10%.

Tokie faktai matomai giliai paveikė į narius, nes kuomet prisiejo tą žadėtą administratyvę taupumo tvarką gyvenimui įvesti, tai reikia, su pasididžiuoju, pasakyti, kad musų kuopų valdybos, veikėjai ir nariai ne dvejopai rėmė tas reformas, kurios galėjo skaudžiai paliesti tam tikrus asmenis — tų reformų įvedimas įvyko be trukimo ir be vienos teismo bylos. Tas galėjo įvykti tiksliai todėl, kad visi gerai suprato šių reformų prasmę. Be šių reformų ligoje pašelpo skyrius, einant tuo keliu kaip jis ėjo 1932 metais, būtų jau senai išsiėmęs. Šiandien man miela yra raportuoti, kad įvestos šiose skyriuose reformos, šį fondą iš deficito išgelbėjo ir dabar šis fondas yra jau tokioje padėty, kad galio rekomenduoti mokėti ligoniams pilną pašelpą dviem atvejais, jei ligonis nesirgtų bėgy penkių metų po paskuti-

nės pašelpo gavimui, taip kaip tą reformą esu nariams pasiūlęs No. 1 „Tėvynėje“ iš sausio 3 d., 1936 m.

Prie šios progos noriu pabrėžti, kad įvestų reformų pasisekimas buvo galimas tik todėl, kad musų kuopų valdybos, veikėjai ir nariai šias reformas nuosirdžiai rėmė. Čionai aš noriu jiems visiems tarti viešą širdingą ačiū. Ačiuoju taipgi tiems Centro darbininkams ir darbininkėms, kurie įvykinimui ir išaiškinimui šių reformų nesigailėjo savo truso ir darbo ir reikalui esant sutikdavo dirbti viršlaikį, kad sklandžiau atlikus vedamų reformų sunkius ir nedėkingus darbus. Taipgi nuosirdžiai ačiuoju Dr. J. Staneslow, kuris malonėjo suteikti daug praktiškų ir naudingų patarimų įvykinimui priimtų reformų.

Ant kiek buvo kuopų kooperuojama su Centru — liudija tas faktas, kad iš 103 atmetusių ligoje pašelpų 1934 metais ir iš 88 atmetusių pašelpo reikalavimų 1935 metais, nekilo nei vieno nepatenkinto nesuipratimo ir nebuvo nei vienos teismo bylos, nors prieš įvedimą reformų, kaip atsimentate, mes turėdavom nemažą skaičių tokių teismo bylų.

Pašelpo Fondo Įėjus ir Išmokėjimai.

Metai	Įėjus	Gauta	Išmokėta	Pelnas	Deficitas	Fondo stovis
1930	\$111,551	\$7,440	\$112,839	—	\$1,288	\$165,124
1931	99,749	9,109	108,627	—	6,878	158,246
1932	90,254	6,059	109,397	—	19,143	139,103
1933	84,548	5,073	90,741	—	6,193	132,910
1934	82,368	5,701	83,706	—	1,338	131,572
1935	73,881	1,172	66,766	\$7,115	—	138,688

Įėjus ir Išmokėjimai Bėgy 1936 Metų.

Mėnesiai	Įėjus	Išmokėjimai	Pelnas	Deficitas
Susis	\$5,468	\$3,734	\$1,734	—
Vasaris	6,520	4,929	1,591	—
Kovas	7,030	3,985	3,045	—
Randis	5,443	5,521	—	\$77
Gegužis	5,232	5,296	—	64

*) Gegužis mėn. skaitlinės negalutinės.

Kad kuopų valdybos, veikėjai ir nariai galėtų taip sumaniai ir ateity kooperuoti su Centru Sekretorium tvarkingam vedime ligoje pašelpo skyriaus, aš čionai padodu duis lenteles, kurios paduoda surašą alfabetiškai tvarkoje kokiomis ligomis nariai sergo per pėreitus du metus, kiek kožnoje ligoje buvo ligonių, kiek dienų iš viso sergo, abelnas ligos ilgis ir kiek pašelpo išmokėta už kožną ligą. Ant galo yra paduodama ligonių lentelė, kuri parodo ligonių skaičių ir išmokėtą ligoje pašelpą kiekvienoje SLA. kuopoje bėgy 1934 ir 1935 metų.

Surašas Ligy, Ligonų ir Išmokėtų Pašelpų 1934 Metais.

	Ligonų skaičius	Viso sergo dienų	Abelnas ligos ilgis dienų	Pašelpo suma
1. Automobilų nelaimės	76	4,160	55	\$3,881.75
2. Apėgimas	20	542	27	509.50
3. Appendicitis	40	2,524	63	2,594.00
4. Anthracosis	3	192	64	160.50
5. Akių ligos	12	517	43	565.50
6. Ausų ligos	5	285	57	218.50
7. Bronchitis	51	2,051	40	2,052.00
8. Cerebral Hemorrhage	10	724	72	773.75
9. Colitis	3	166	55	185.00
10. Dantų ligos	4	77	19	65.00
11. Dusulys (Asthma)	14	944	67	940.50
12. Enteritis	8	317	39	292.50
13. Gastritis	13	925	71	908.50
14. Gerklės skaudėjimai	10	469	47	396.00
15. Grippe	41	1,437	35	1,356.50
16. Išnarinimas (sprains)	57	2,238	39	2,373.50
17. Influenza	61	2,332	38	2,477.50
18. Kaulų nulaužimas	121	8,855	73	8,795.00
19. Nephritis (Inkstų liga)	37	2,464	67	2,313.00
20. Nervų liga	13	629	48	700.00
21. Neuritis	28	2,087	75	2,529.00
22. Operacijos	18	1,578	88	1,548.75
23. Odos ligos	12	755	63	740.00
24. Proto ligos	8	469	59	561.00
25. Palagai	41	410	10	327.00
26. Patrukimas (Hernia)	36	2,566	71	2,683.25
27. Pleurisy	19	644	34	715.50
28. Plaučių uždegimas	33	1,902	58	1,982.00
29. Rheumatizmas	65	3,960	61	3,906.75
30. Sciatica	19	993	52	993.00
31. Sinusitis	8	323	40	341.50
32. Širdies ligos	51	3,759	74	3,562.00
33. Tonsillectomy	23	717	31	647.00
34. Tulžies ligos	40	2,446	61	2,184.25
35. Tuberculosis	12	1,301	108	1,142.00
36. Ulcer of Stomach	21	1,762	84	1,635.50
37. Užsinudijimas	10	624	62	645.50
38. Varicose ulcers	18	1,021	57	971.00
39. Vėžio ligos (cancer)	20	1,775	89	1,932.50
40. Moteriškos ligos	11	586	53	295.00
41. Skauduliai	40	1,663	42	1,335.00
42. Susižeidimai	243	10,686	44	10,557.75
43. Paralyzius	8	870	109	783.00
44. Hypertension	20	1,180	59	1,110.00
45. Įvairios ligos	145	8,049	56	7,796.75

Viso 1,548 83,974 \$82,483.50

Surašas Ligy, Ligonų ir Išmokėtų Pašelpų 1935 Metais.

	Skaicius ligonių	Viso sergo dienų	Abelnas ligos ilgis	Pašelpo suma
1. Automobilų nelaimės	30	1,529	51	\$1,385.75
2. Apdegimas	16	589	37	462.25
3. Appendicitis	31	2,236	72	1,811.75
4. Anthracosis	10	945	94	835.50
5. Akių ligos	15	1,028	68	935.95
6. Ausų ligos	11	527	48	352.75
7. Bronchitis	67	3,211	48	2,671.75
8. Cerebral hemorrhage	2	224	112	246.00

9. Colitis	3	120	40	100.50
10. Dantų ligos	2	11	22	42.00
11. Dusulys (asthma)	11	646	58	500.00
12. Enteritis	5	371	74	404.50
13. Gastritis	7	334	47	353.00
Grippe	22	769	35	678.50
16. Išnarinimas (sprains)	47	1,682	36	1,373.25
17. Influenza	46	1,428	31	1,076.00
18. Kaulų nulaužimas	159	11,200	70	9,031.25
19. Inkstų ligos (nephritis, etc.)	30	1,889	63	1,362.00
20. Nervų ligos	4	238	59	240.00
21. Neuritis	28	1,806	64	1,637.00
22. Operacijos	36	2,526	70	2,137.00
23. Odos ligos	17	729	42	547.50
24. Proto ligos	4	542	135	369.25
25. Palagai	33	330	10	246.00
26. Patrukimas (Hernia)	33	2,283	69	2,032.50
27. Pleuritis	20	793	40	633.50
28. Plaučių uždegimas	34	1,442	42	1,272.75
29. Rheumatizmas	73	4,803	66	3,722.50
30. Sciatica	22	1,247	57	1,104.00
31. Sinusitis	7	372	53	322.25
32. Širdies ligos	82	6,442	79	5,099.75
33. Tonsillitis	17	375	22	320.75
34. Tulžies ligos	53	4,361	82	3,318.50
35. Tuberculosis	17	2,190	129	1,754.50
36. Ulcer of stomach	21	1,390	66	1,167.50
37. Kraujo užsinudijimas	8	537	67	373.75
38. Varicose ulcers	17	1,045	61	837.00
39. Vėžio liga (cancer)	16	1,657	104	1,453.41
40. Moteriškos ligos	22	1,217	55	489.25
41. Skauduliai	25	1,134	45	725.00
42. Susižeidimai	207	8,473	41	7,204.75
43. Paralyzius	10	947	95	510.75
44. Hypertension	10	688	69	525.75
45. Įvairios ligos	101	5,790	56	4,615.25

Viena žingėdžiausių įdomybių šių lentelių yra ta, kad musų nariai turi nepaprastai didelį skaičių susižeidimų nelaimių. Pavyzdžiui, 1935 m. skaičius nelaimingų susižeidimų buvo sekamas:

Susižeidimai	Skaičius	Išmokėta pašelpo
Automobilių nelaimės	30	\$1,385.75
Apėgimai	16	462.25
Išnarinimai	47	1,373.25
Kaulų nulaužimai	159	9,031.25
Susižeidimai	207	7,204.75

Viso 459 \$20,055

Reiškia, kad iš 1,601 ligonių arti 30% visų ligų, už kurias Susivienijimas mokėjo pašelpą paėjo iš nelaimingų susižeidimų. Iš susirgtųjų ligų didžiausias skaičius sergo širdies ligomis 82, reumatizmu 73 ir bronchitais 67. Studijuojant sekamą ligonių lentelę, patartina atsiminti tai, kad tos kuopos, kurios turėjo daugiau ligonių kaip desimta dalį savo narių, t. y. daugiau kaip 10%, ir tos kuopos, kurios bendrai išėmė ligoje pašelpo daugiau kaip \$6.00 nuo kiekvieno nario, sveikatos atžvilgiu stovi žemiau vidutiniško sveikatos stovio ir tokių kuopų valdybos, veikėjai ir nariai ypatingai privalėtų ištirti ir kovoti su tomis priežastimis, kurios gimdo kuopos narių ligas ir nesveikatą.

Ligonų Skaičius ir Išmokėtos Ligos Pašelpos Kiekvienoje SLA. Kuopoje Bėgy 1934 ir 1935 Metų.

Kuopos No.	Narių skaičius	1934 metų ligonių skaičius	1934 metų išmokėta ligos pašelpo suma	Prop. suma kiekvienam nariui	1935 metų ligonių skaičius	1935 metų išmokėta ligos pašelpo suma	Prop. suma kiekvienam nariui
1	144	13	749.50	5.20	11	544.00	3.71
2	47	6	167.00	3.51	5	167.00	3.31
3	19	1	46.50	2.45	—	—	—
4	43	8	315.00	7.33	4	293.50	6.83
5	84	14	843.00	10.06	4	333.00	3.90
6	40	2	86.00	2.15	1	216.00	5.40
7	199	17	782.00	3.93	28	1,371.00	6.89
8	14	—	—	—	—	—	—
9	3	—	—	—	—	—	—
10	44	6	403.75	9.40	5	264.50	6.01
11	237	18	822.50	3.20	24	954.00	3.71
12	72	5	278.50	3.87	5	275.00	3.82
13	105	14	1,106.50	10.54	15	999.75	9.52
14	203	19	654.00	3.22	14	263.50	1.31
15	27	2	15.00	.56	—	—	—
16	18	3	98.00	5.42	1	54.00	3.00
17	104	11	478.00	4.60	8	331.50	3.12
18	117	22	1,286.50	11.00	19	756.75	6.47
19	12	—	—	—	—	—	—
20	14	—	—	—	2	51.00	3.63
21	35	1	96.00	2.74	1	46.00	1.31
22	21	1	38.00	1.81	1	6.00	.29
23	182	28	1,966.25	10.80	16	803.75	4.42
24	15	1	62.00	4.13	1	30.00	2.00
25	5	—	—	—	—	—	—
26	7	—	—	—	1	9.00	1.29
27	35	11	564.00	16.11	9	332.00	9.46
28	27	2	155.00	5.74	1	12.00	.44
29	98	26	1,654.50	16.88	13	513.50	5.24
30	146	13	595.50	4.08	14	544.50	3.73
31	28	4	236.50	8.45	1	69.50	2.45
32	25	4	348.50	13.14	4	93.50	3.74
33	42	4	229.00	5.45	16	564.25	13.43
34	140	13	665.25	4.75	7	243.00	1.74
35	173	12	698.00	4.03	22	1,296.75	7.26
36	327	25	1,373.00	4.20	25	1,206.00	1.68
37	12	—	—	—	1	6.00	.50
38	225	16	1,133.75	5.04	18	838.50	3.28
39	25	1	18.00	.72	2	142.75	5.72
40	127	7	314.00	2.41	6	379.00	2.98
41	69	2	103.00	1.49	2	95.50	1.40
42	102	8	318.00	3.11	19	846.50	8.50
43	259	21	1,274.75	4.92	21	910.75	3.52
44	7	—	—	—	—	—	—
45	21	7	379.00	18.05	2	74.50	3.55
46	34	8	462.00	13.59	5	207.50	6.10

S. L. A. REIKALAI

Stokime Visi Petys į Petį

Praleidome SLA. 50 metų Jubiliejų Seimą. Visi džiaugiamės ir didžiujamės, kad mes Amerikos lietuviai, kurie tiek daug būvome užsimoję nuveikti, kurdami visą eilę įvairių organizacijų ir biznio korporacijų savo ir Lietuvos naudai, sugebėjome bent vieną savo pastangomis sukurtą ir išauklėtą organizaciją, SLA. palaikyti ir ją turėti naudinga išeivijoje.

Nei vienas gyvenime ir veikime nesame tobulas ir viską galintis. Kuris tik veikiame — kiekvienas savo darbuose turiame skirtingas pažūras ir veikdami dažnai vieni kitų nesuprantame teisingai, arba už padarytas klaidas, kurias visi padarome, vieni kitus baram. Rimti, teisingi ir vietoje pabariai, ar vieni kitiems pastabos, yra naudinga. Iš to mes mokomės ir ateities darbuose būname atsargesni ir praktiškesni. Tad ir SLA. veikime arba seimuose vieny kitiems padarytos pastabos neprivalo būti pikti priimtoms. Jeigu jos buvo rimtos ir vietoje, jas nors ir su nemalonumu privalome priimti ir iš jų pasimokinti, o jeigu per išsiokimus ir įsikarščiavimus ne vietoje padarytos, jas turime pamiršti ir išnašoti visi petys į petį stoję dirbti.

Sulaukę SLA. 50 metų Aukso Jubiliejų, negalime pasitenkinti ir pasakyti, kad jau jį paminėjome buvusiam Seime. Ne. Dar jį neatžymėjome ir atžymėjimui prieš mus stovi visų didžiausias darbas, tai S. L. A. Aukso Jubilėjaus Konkursas, kuris periteame Seime prailgintas iki šių metų pabaigai. Šį Konkursą tinkamai pravedę, jame energingai pasidarbavę ir turėdami jo pasekmes, galėsime pasididžiuoti, kad savo organizacijos Jubiliejų tinkamai atžymėjome.

Tiesa, dabar vasaros karščiuose sunku kas nuveikti. Bet šiame vasaros sezone įvyksta SLA. apskričių ir kuopų piknikai, kuriuose buna progos visų apylinkių miestų veikėjams susieiti ir pasitarti. Tokiais pasitarimais galime tinkamai prisirengti ir orui atvėsus imtis energingai už darbo ir turėti geras pasekmes.

Orui atvėsus, tegul kiekviena mieste ir miestelyje, kur tik randasi SLA. kuopos, arba jei tik galima, tai ir kur kuopų nėra, rengti įvairius SLA. Jubilėjaus minėjimui parengimus: prakalbas, paskaitas, koncertus, vakarienes bei šiaip įvairius vakarienes, kuriuose apart nustatytą programą, privalo būti tinkamoje formoje išaukšta SLA. atlikti kilnus darbai ir jo naudingumas Amerikoje gyvenantiems lietuviams.

Ypatingai reikia nepamiršti ir tinkamai įrodyti tas faktas, kad kiekviename mieste ar miestelyje per visą eilę metų gyvavusios, po 200 ar 300 narių tušios draugijos viena po kitą silpnėja ir krinka. Už metų kitų jų nei vienos neliks, nes narių skaičiai mažėjant, neišsilaikys ir jų likusieji nariai, per eiles metų savo duokles mokėję, liks be jokios pašalpos ir apdraudos. Tas tragiškas likimas laukia tukstančius lietuvių, kurie tik tose mažose draugijėse yra nariai. Jie turi tai permatyti ir patys savo ir savo šeimų naudai, nieko nelaukdami, stoti į SLA. Jie įstoję į SLA. netik patys sau užtikrins pašalpą ir apdraudą, bet sykiu pagelbės Susivienijimui atlikti

dar kilnesnius darbus, negu jis iki šiol yra atlikęs.

Antras didelis ir didžiausias svarbos darbas, tai jaunimo, arba Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių traukimas į S. L. A. Šioje šaly gimusių ir augusių lietuvių turime du kartus daugiau, negu yra atvažiuosius iš Lietuvos. Mes juos į savo organizaciją nesutrauksime, jei tik pasitenkinsime viena-kita kartą apie tai prisimindami spaudoje. Čia reikia imtis rimtų žygių, kurie, mano manymu, būtų tinkamiausi ir sekinamiausi sekančiai dirbant:

SLA. Aukso Jubilėjaus Vajus padalintas į rajonus. Rajonams paskirti generaliai organizatoriai, kurių globoje randasi kuopų organizatoriai. Čia generaliai organizatoriai privalo energingai pasidaruoti jiems pavestose pareigose. Jie todėl privalo kiekvienam reikale sušaukti kuopų organizatorius pasitarimams. Tokiuose pasitarimuose, jeigu jau negalima vietoje to Rajono lietuvių kolonijose, tai bent didesnėse, kur randasi didesnės SLA. kuopos, rasti budus ir galimybes tose kolonijose sušaukti Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių, jei gali skaitlingus, jei ne, tai kad ir neskaitlingus susirinkimus. Tokių susirinkimų šaukimu privalėtų rūpintis vietinė SLA. kuopa. Susirinkimai turėtų būti tinkamai prirengti, kad ir su mažais programėliais, pasiūlymiais ir užkandžiais, tiems jaunuoliams nemokamai. Tokių susirinkimų sušaukimui ir jų linksmomis padarymams kiekvienoje kolonijoje atsirastų ne vienas kilnus profesionalas ir biznierių su savo parama. Kiek išgali parems pati kuopa ir šiaip liuosoriai jaunuolių tėvai ir veikėjai.

Tokuose susirinkimuose, be programėlio ir pašilksminimo, privalo būti surastas iš pačių Amerikoje gimusių ir augusių lietuvių, vyras, moteris ar mergina, kaip prelegentas. Tokis prelegentas, jaunuoliams tinkamiausiai suprantamoje amerikoniško kalboje trumpoje formoje suteiks žinias apie SLA. ir kokią jaunimui naudą prie šios organizacijos prigulėti. Nurodys, kad šia organizaciją iš Lietuvos atvykę lietuvių suorganizavo 50 metų tam atgal. Kad šios organizacijos nariai, visoje didžiojoje yra atkeliavę iš Lietuvos kaip kaimiečiai ir palyginant su Amerikoje gimusiais ir augusiais lietuviams, yra be moksliai, arba mažamoksliai. Užtaigi jie dažnai savo tarpe susibara, susipyksta, ir tas jiems pakenkė visus Amerikos lietuvių į šią organizaciją sutraukti ir ją galinga padaryti.

Bet nežiurint to visko, Susivienijimas netik 15,000 narių turi ir netik sėkmingai išgyveno per pereinamą 50 metų, netik milijonus dolerių yra išmokėjęs savo nariams ligose pašalpos ir pomirtinėmis, netik didesni pinigų sumas išaukavo su šelpimui savo į nelaimę pakliuvusiems nariams ir šiaip kultūrinams ir labdariniams tikslams, netik kad jis pagelbėjo dideliu skaitliu jaunuolių, kurie turėjo gabumus, o neturėjo išgalės, pasiekė profesijų ir amatų mokslus, bet ši organizacija, apart minėtų atliktų kilnių darbų, dar turi savo turto, siekiančio artį dviejų milijonų dolerių.

Šios organizacijos įkurėjai auklėtojai ir palaikytojai sens-

ta. Jie besidarbuodami organizacijų palaikymui, tautos reikalams ir savų šeimų išauklėjimui, gyvenimo kely pavargę. Jiems reikalingas senatvėje poilsis. Bet jie nori, kad ši organizacija pasiliktu gyva amžinai. Jie nori ją su jos turtais, jaunesnieji lietuvių, atiduoti kaip pasogą. Tad stokite į šią organizaciją, prisirengę kiti užimti jos vadovybę ir jums bus lemta ją išauklėti ir ji bus jūsų gyvenimo ateitis ir gerovė.

Noriu manyti, kad neklystu, jog minėtu keliu ir tam panašiai pradėjus veikti, jaunimas bus suinteresuotas, Amerikoje gimusių lietuvių SLA. kuopos viena po kitą netik bus sudarytos, bet jos sėkmingai augs narių skaitliumi, skaitliumi tų jaunų lietuvių, kurių kiekvienas yra nemažiau augštesnė mokyklą baigęs, o daugelis augštesnės profesijų ir amatų mokslus, kurie ją paėmę į savo vadovybę netik išauklės lygia stambioms sveikintaučių organizacijoms, bet daugelį jų ir pralenks. Jie tuomi sudarys savo gyvenimui tvirtovę, susikurs sau naudingą ateitį.

Šio darbo imkime visi. Prisdėkime kiek kuris išgalime. Šiame darbe visa pašalinę lietuvių spauda, kuri tik yra draugiška šiai organizacijai ir jos reikalais ir jos ateicia rūpinasi, privalo neatsisakyti ir tinkamai patalkininkauti. Nagi, pamėginkime ir stokime visi petys į petį!

K. J. Paulauskas.

Padėkos Žodis

Kaip buvęs SLA. 50 metų jubiliejinio seimo rengimo komisijos pirmininkas, šiuo reikiu širdingą padėką visiems mano bendradarbiams, komisijos nariams, kurie padėjo daug darbo, vargo ir panėsė daug pinigų nuostolio stengdamiesi, kad delegatai ir svečiai būtų mandagiai ir maloniai priimti.

Iš eilės ačiu musų menininkams, kurie be jokių atlyginių davė savo laiką, gabumus ir dėję pastangas musų svečių palinksminimui.

Daug labai prisidėjo prie vakarų pajavairinimo musų vaišintojos - supažindintojos (hostesses) ir jaunuolės palydovės (ushers). Ačiu sub-komisijoms k. t. programų komisijai, finansų, vakarų vedėjams, tvarkininkams ir visiems kitiems, kurie taip gražiai išvien veikė. Turiu tirti ačiu ir SLA. Centro Valdybai, jos pirmininkui Adv. F. J. Bagočiui ir sekretoriui Dr. M. J. Vinikui už vieningumą mums padėti.

Jei buvo trūkumo, tai lai buna pamiršta, nes nebuvo tikslingai. Galima pasakyti, kad clevelandiečiai SLA. nariai ir jų draugai padėjo visas pastangas padaryti šį seimą reikšmingu.

Prie progos ačiu ir delegatams ir svečiams, kurie tikrai padarė šį seimą maloniu ir atmintinu.

P. J. Žuris.

S. L. A. APSKRIO DARBUOTĖ

PROTOKOLAS

SLA. 10-to Apskričio Pusmetinio Suvažiavimo, Įvykusio Birželio 14 d., 1936, Moizna Park Svet., Waukegan, Ill.

1. Suvažiavimą atidarė 10:30 val. ryte pirm. C. K. Braze. Patikrinus valdybą nesirado apskričio organizatoriaus, S. Mokauskas.

2. Patikrinimui mandatų pirmininkas paskyrė K. Grinių ir R. Podžiūną.

3. Laikė tvarkymo mandatų buvo kviešti kalbėti A. Ribikauškas, J. A. Baukus, A. F. Peletskas, J. Balčaitis ir J. Lauraitienė.

4. Mandatų komisija pridavė sąrašą sekamų delegatų: 100 kp., Racine, Wis. — St. Gybavičius;

177 kp., Milwaukee, Wis. — J. A. Baukus, A. F. Peletskas; 212 kp., Kenosha, Wis. — J. Pakšys, R. Podžiūnas, E. Untulis, F. Ravotas, J. Balčaitis; 262 kp., Waukegan, Ill. — K. Grinius, F. Norkus, J. Lauraitis.

5. Skaitomas protokolas metinio suvažiavimo, kuris priimtas kaip skaitytas.

6. Skaitomas laiškas nuo velionio M. Paltanavičiaus reikale aukos del sušelpimo.

7. Kuopų stovio raportai priimti kaip informacija; didelio veikimo nesirodė kuopose, išskyrant 262 kp., Waukegan, Ill.

8. Nutarta, kad kiekviena kuopa bėgy pusmečio rengtų apskričio naudai nors vieną parengimą.

9. Nutarta pasiųsti pasveikinimą SLA. Seimui, Cleveland, Ohio, taipgi Amerikos Lietuvių Kongresui irgi Cleveland, O.

10. Nutarta metinį suvažiavimą turėti Racine, Wis., po globa 100 kuopos.

11. Del informacijos, apskričio pirm. prašomas nuvažiuoti į SLA. 100 kp. susirinkimą, patirti apie vaidus kuopoje.

12. Reikalų nebūnant, suvažiavimas baigtas 1:30 val. popietį ir delegatai kviečiami pietums, kuriuos surengė SLA. 262 kp., o vėliau į bendrą pikniką apskričio ir 262 kuopos. Pirm. C. K. Braze, Sekr. H. Labanauškas,

IŠ S. L. A. KUOPU DARBUOTĖS

MT. GREENWOOD, ILL. Nesmagumai SLA. 178 Kp. Gyvenime.

Nesmagu net viešai minėti, kas dedasi musų kuopoje, kokie nešvarūs politikavimai eina net su nariams mokamomis pašalpomis. Tikrai serganti nariai skundžiami, kad jie nesergeria ir dirba, nors keturi daktarai pripažino vieną narį sergančiu, bet tikrinama, kad narys nesergeria ir dirba. Iš kitos vėl pusės tuliems nariams stengiamasi pašalpa ligoje išgauti, kurie visiškai nesergeria ir fabriko ofise pasiteiravus ir pažiūrėjus į knygas patirta, kad tulas narys visą laiką dirbo, vienok kuopoje stengiamasi jį sergančiu padaryti, kad gavus jam pašalpą iš Centro. Renkami nariai parašai po skundu, kuriame tikrinama, kad tuli nariai nėra buvę pas kuopos daktarą kvietę sveikatos ištirti, kuomet prisirašė prie SLA. 178 kuopos.

Pagalau, prisiminkim Pildomosios Tarybos rinkimus, kuomet buvo atimta teisė balsuoti gerame stovy esantiem nariams, kas aiškiai prieštarauja SLA. Konstitucijai. Arba vėl Pildomosios Tarybos balsavimų pildomos kuopos fin. sekr. parsinešė namo ir vėliau balsų skaitymo komisija savo raporte pažymi, kad SLA. 178 kuopos 10 balsų viena ranka surašyti, nors kuopos susirinkime visi nariai kiekvienas savo ranka pildė balotus ir kiekvienas balsavo už ką norėjo.

Arba vėl, kp. sekr. net dviejuose susirinkimuose gynėsi neturtint blankų ir negalinti kp. išrinktam delegatui išpildyti Seimo mandatą, vadinasi, buvo stengiamasi pakenkti narių teisės, kad jų valia išrinktas delegatas negalėtų Seime dalyvauti. Juk mandatus paskyrė K. Grinių ir R. Podžiūną.

tačiau musų sekr. net dviejuose kuopos susirinkimuose tų blankų neturėjo.

Tai kas tokiu būdu kuopoje sauvailauja? SLA. 178 kuopos nariai puikiai žino kas yra kaltininku tų sauvailavimų ir kas klaidina musų kuopos sekretorę. Visi žino, kad tai darbas tulo musų nario, kuris savais politiniais sumetimais tuos nesmagumus kuopoje sėja. Tie sauvailavimai negali išeiti ant gero kuopai ir jos nariams. Bet ateity pažiūrėsim į Susivienijimo įstatymus ir tuomet pamatysime, kurie esame šmeižiami. Gerb. broliai ir sesutės, SLA. 178 kuopos nariai, aš turiu jums pasakyti, kad tie nesuspriktimai musų kuopoje bus kartą ant visados užbaigti. S. L. A. 178 kuopos nariai ir narys puikiai žino, kad aš per 16 metų dirbau ir dirbu kuopos ir jos narių labui ir todėl rimčiau ji kuopos nariai man suteikia tą garbę būti kuopos pirmininku, už ką jiems esu nuoširdžiai dėkingas. Visi taipgi žino, kad man nerūpi varinėti kokius nors kerštavimus bent prieš kurį kuopos narį. Bet gi negalima pakeisti ilgiau tokių sauvailavimų ir kurstymų nesuspriktimų narių tarpe. Tą būtinai turime prašalinti iš kuopos gyvenimo.

Šia proga taip pat noriu priminti visiems SLA. 178 kp. nariams, kad sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugpjūčio 2 d., 1 val. popietį, visiems žinomoj priprastoj vietoj. Širdingai kviečiu visus narius atsilankyti į susirinkimą, kad užsimokėti laiku duokles ir prisidėti prie apsvartymo visų kuopos ir organizacijos reikalų. Visų narių pareiga lankytis į kiekvieną kuopos susirinkimą, todėl gerbiami nariai neapleiskite tv svarbių savo pareigų.

B. Valentinas, SLA. 178 kp. pirmininkas.

SO. BOSTON, MASS.

Iš SLA. 188 Kuopos Susirinkimo.

Liepos 17 d., Lietuvių Žinyčios name, įvyko SLA. 188 kp. mėnesinis susirinkimas. Praeitą susirinkimo protokolą tapo priimtas kaip užrašytas. Pagaliau sekė ilgonių lankytojų raportai, kurie priimti.

Po to SLA. Jubiliejinio Seimo delegatas, ministeris B. F. Kubilius, kuris atstovavo kuopai Seime, išdavė raportą, pažiūrėdamas svarbesnius įvykius Seime ir paaiškindamas padarytas konstitucijos pataisas. SLA. narių naudai, pagaliau primindamas, kad aplamai paėmus Seimas praėjo gerai ir su nauda Susivienijimui. Raportas priimtas.

Liepos 5 d. įvykusio kuopos pikniko Balčionienės uky, Brocktone, rengimo komisija raportą nedavė, nes dar neturi visko sutvarkiusi. Kadangi pikniko žmonių buvo nedaug, tai gal ir jokie pelno kuopai nebuvo. Mat piknikui pakenkė lietus, tai viena. O antra, tai po ketvirtos liepos šventės daugelis žmonių gal patinęjo atsilankyti į pikniką, o kiti buvo išvažinėję į kitus miestus pasišvečiuoti švenčių proga. Tokiu būdu musų piknikas nebuvo taip sėkmingas, kaip tikėjomės.

Smagu, vienok, pažymėti, kad musų kuopa auga nariais, o ypatingai malonu priminti, kad nemažai jaunimo prie musų kuopos prisirašė. Nesmagu tik tas, kad musų narių tarpe nėra pasitikėjimo ir pritarimo dirbantiems nariams. Kurie nariai su pasišventimu dirba kuopos ir organizacijos labui, arba parengimų komisija dirba su pasišventimu ir surengia kuopos mandatų blankas iš Centro gauti galima vienos savaitės laikui,

kis darbus ir padėti dirbantiems nariams, tuomet visi mūsų užmanymai bus sėkmingi.

Taipgi visų narių pareiga paaiškinti dar nepriegulintiems priė SLA. draugams ir pažįstamiems, kad Susivienijimas yra vienintelė laisva nuo visokių tikybinių ir politinių varžymų fraternalė lietuvių organizacija, kurioje gali prigulėti kiekvienas geros valios lietuvis. Kuomet SLA. narį ištinka liga ar susižeidimas bei kitokios nelaimės, tai Susivienijimas savo narius šelpia ir globoja. Į apdraudą Susivienijime galima prisirašyti nuo \$100 iki \$5,000 pigesnėmis duoklėmis, negu komercinėse apdraudos kompanijose ir kitose organizacijose. Pašalpos ligoje yra trys laipsniai: po \$6,00, \$9,00 ir \$12,00 savaitėje. Kurie nariai žinote savo pažįstamus, norinčius prisirašyti prie SLA. 188 kuopos, arba ir šiaip geros valios lietuvių norintieji įstoti į Susivienijimą, malonėkite apie tai prausti ir kreiptis prie manęs, kai po kuopos organizatoriaus, kiekvienam maloniai ir su noru patarnausiu. Kiekvieno S. L. A. nario pareiga rūpintis didinimu kuopos ir visos organizacijos nariams ir kitaip dabuotis jos labui.

J. Kučinskis org., 246 E. 9th St., So. Boston, Mass.

BROOKLYN, N. Y.

Iš SLA. 38 Kuopos Susirinkimo.

SLA. 38 kuopos mėnesinis susirinkimas buvo ketvirtadienį, liepos 2 d., 1936 m., Amerikos Lietuvių Piliečių Klubui salėje, 80 Union Ave., prie Lithuanica Square, Brooklyn, N. Y.

Šį susirinkimą atidarė dabartinis kuopos pirm., V. Michelonas, dalyvaujant visai kuopos valdybai. Patys nariai nelabai skaitlingai lankosi į susirinkimus.

Susirinkimo eiga prasidėjo su gana gera nuotaika, kol S. L. A. Jubiliejinio Seimo atstovai pradėjo išduoti savo raportus. Tada kai kurie musų gana geri broliai nariai pradėjo atsiliepti į atstovų tokius raportus neva labai blogus raportus.

Pirm visų kitų kuopos reikalų eigos susirinkimas panorėjo kad atstovų raportai būtų išduoti pirmiausiai. Tada vyko atstovų raportai. Pirmiausiai raportą išdavė Jonas Valaitis, kuris turėjo tam tikrą raportą priruošę, tik deia, jis turėjo greitai susirinkimą delei savų reikalų apleisti. Antras raportą išdavė Pranas Venis. Apie šį laiką jau kai kurie nariai pradėjo nerimauti. Trečias raportą išdavė Vincas Vyšniauskas, šios kuopos prot. raštininkas. Kada trečias raportas buvo išduotas, susirinkime iš kai kurių narių kilo aštrūs protestai. Ir buvo pasakyta iš tų pačių brolių, kad jie nėra pilnai patenkinti su tokiais atstovų raportais. Ineša, kad atstovų raportai nebutų priimti, kad būtų palikta ant stalo del tolimesnių informacijų, arba net kolei atstovų neišduos daug daugiau žinių apie visą Seimo eigą. Leis balsuoti. Už atmetimą atstovų raportų balsavo 15 narių, prieš — 9 nariai.

Bet čia dar ne viskas. Tuo sykiu kilo klausimas: ar pasikirtieji atstovai pilnai dalyvavo tame vadinamame Amerikos Lietuvių Kongrese, arba Lietuvos demokratinei tvarkai atsteigti kongrese, nes apie tą kongresą nei vienas atstovas nieko neprasitarė. Susirinkime darėsi kai kurių narių didesnis įtūžimas. Tada tie musų nariai užsispyrėdami klausinėjo, kaip atstovai balsavo Seime už rezoliuciją, pasmerkiant dabartinę Lietu-

vos valdžią už nedemokratišką valdymą. Čia tiktai vienas pasisakė, kad balsavo prieš. Bet jau jie gerai žinojo, kad visi trys atstovai balsavo prieš. Ir delto, kad atstovai neabsavo už tą rezoliuciją, įsikarščiavę nariai ineše, kad atstovai būtų papeikti ir net pasmerkti. Leista balsuoti. Už tokį atstovų papeikimą balsavo 19 narių, prieš — niekas.

Tokiu būdu vardan SLA. 38 kuopos 215 narių, apie 20 narių sauvailaudami atstovų raportus atmetė! Ir štai tie raportai buna palikti ant stalo del tolimesnės pajukos.

Taigi, gerbiamieji, musų tokioj didelėj broliškaj organizacijoj dar vis tebesiranda tokių broliškų narių, kurie išžaboję sriovinėmis vadėlėmis ir visuo met pilnai taiko tik į tą sriovinę tašką, nieko nepaisydami, kaip geriausiai ir broliškiausiai šioji organizacija turėtų ant toliau gyvuoti.

Ši organizacija jau sulaukė 50 metų amžiaus. Daug narių labai pageidauja, kad galėtų sulaukti dar ir antrą šimto metų dalį. O kad tą atsiekus, svarbiausiai musų organizacija turi prisipildyti su musų čionai gimusiu jaunimu. Bet jeigu ir ant toliau žiūrės tiktai į sriovinė reikalus, juos pirmoje vietoje statydami, tai ir galės būti labai liudnas dalykas del mūsų organizacijos likimo...

Šios kuopos į Seimą išrinktas ketvirtas atstovas, Antanas Mikalauskas, del kokios tait priežasties nedalyvavo Seime ir kuopoje dar nepranešė delko ne galėjo dalyvauti Seime.

Pramogų parengimams komisijai buvo pavesta suruošti prakalbas Amerikoje viešiniam Dr. Šliupui.

Kuopos valdyba nieko neraportavo apie kelis narius, kurie dar skolingi kuopos išduoti šiek tiek pinigų. Kuopos vyriausybė buvo palikta tuos pinigus iš jų išgauti, o jau tęsiasi gana ilgas laikas ir tie pinigai dar nėra gauti.

Kitas kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, rugpjūčio 6 d., 1936 m., toj pačioj Lietuvių Amerikos Piliečių Klubui salėje. Prašoma daug skaitlingiau atsilankyti į busimajį susirinkimą. Narių dauguma atėję, galėtumet ir Seimo atstovų neužbaigtą raportą daug geriau nusverti ir nuo stalo jį greičiau prašalinti. Dar gerbiamieji, neužmirškite ateinančio susirinkimo ir duoklių užsimokėjimo.

V. J. Vyšniauskas.

NANTY GLO, PA.

SLA. 281 Kp. Piknikas ir Susirinkimas.

SLA. 281 kuopa rengia didelį ir linksmą pikniką sekmadienį, rugpjūčio 2 d., š. m., Loren Parke, prasidės 1 val. popietį ir tęsis iki 12 val. naktį. Bus geras orkestras, kuris smagią gros amerikoniškus ir lietuviškus šokius. Bus skanaus gėrimo ir užkandžių.

Kviečiame visus šios apylinkės SLA. narius ir visus lietuvius bei lietuviškus atsilankyti į musų pikniką, turėsime progos visi tkrai puikiai pasilinksmininti, susitikti su savo draugais ir pažįstamais, pasikalbėti su jais pasivašinti.

Taipgi pranešame SLA. 281 kuopos narių žiniai, kad kuopos susirinkimas nukeltas į kitą sekmadienį, kuris įvyks rugpjūčio 9 d., visiems žinomą laikui ir paprastoje vietoje. Todėl visi nariai ruoškitės piknikui ir pakalbinkite savo draugus ir pažįstamus atvykti į musų kuopos puikų vasarinį parengimą, kuriame visi turėsime tikrai gervus laikus. Visus širdingai kviečiame į pikniką.

SLA. 281 Kp. Komitetas.

SLA. NARIŲ TRIBUNA

Delei SLA. Prezidento Su Nariais Pasitarimo Po Seimo

Rašydamas šiuos žodžius, prašau SLA. narių ir „Tėvynės“ skaitytojų suprasti, kad aš tai darau ne tikslu eiti su p. SLA. Prezidentu į polemiką, o tikslu, vandan teisybę, padaryti p. Prezidento pasikalbėjimą aiškesniu.

Nors p. Prezidentas savo pasikalbėjime niekur manęs neįvardina, tačiau kuomet jis sako: „Pastarasis Seimas buvo jaunesnis, ramesnis ir tvarkingesnis, kaip praeiti kiti keturi Seimai: Baltimorės, Chicago, Pittsburghe ar net ir Detroit“, tai aišku, kad ir be tiesioginio įvardijimo manęs vi si supras, kad jei minėtuose seimuose buvo kiek betvarkės, tai aš esu kaltas, nes aš tuose seimuose pirmsėdžiau. Čionai p. Prezidentas save išgiria, o mane nupeikia, kas jau nėra jokia naujiena, nes p. Prezidentas daug kartų yra taip padaręs. Bet pažiūrėkime, ar ištikrųjų šitokis pasigyrimas yra vykęs, o kad aiškiau tą suprasti, tai reikia žinoti, kas ir kaip seimuose betvarkė sukeli.

Kaip jau priprasta ir visiems suprantama, visuomet mūsų seimuose buvo taip vadinamos pozicija ir opozicija. Poziciją sudaro organizacijos viršininkai ir jiems pritarantys delegatai, kuomet opoziciją sudaro nepritariantys organizacijos viršininkams delegatai. Visuose SLA. Seimuose, kuriuose turėjau garbės pirmsėdžiau, būvau taip vadinamoje pozicijoje ir todėl nei man, nei taip vadinamiesiems „mano“ salininkams, kurie dabojam seimų tvarką, ne prisiejo jokia betvarkė, ar kėlimu kokio nors lermo pasižymėti. Baltimorės ir Chicago Seimuose p. Bagočius buvo taip vadinamoje pozicijoje ir labai gerai žino, kas pasižymėjo kėlimu betvarkės. Kas liečia Pittsburgho ir Detroito Seimus, kuriuose ir p. Bagočius dalyvavo, tai apie juos kalbėdamas ir rašdamas juose „nejaukumą“ ir „betvarkę“ turėtų pasakyti, kas tą nejaukumą sudarė ir kas kėlė betvarkę. Šitą tačiau p. Prezidentas užtyli aišku delto, kad p. Prezidentas buvo vienu iš opozicijos vadų, kuri net labai mėgdavo palermuoti. Nei p. Bagočius, nei kas kitas negalėjęs paėjo nuo prezidento stalo, kuomet aš pirmsėdžiau. Paziūrėsim, ar bus galima tą patį pasakyti apie ką tik praėjusį SLA. Seimą, kuriame p. Bagočius pirmsėdžiau.

Ponas Prezidentas netik primė tokius įnešimus, kurie yra priešingi SLA. Konstitucijai, bet darė spaudimą, kad tie įnešimai praeitų, neduodamas opozicijai nei žodį pratariti. Čionai turiu mintį priėmimo vieno delegato, kuris, sulig SLA. Konstitucijos, neturėjo reikalingų kvalifikacijų būti Seimo delegatu. Šitame atsitikime p. Prezidentas Mandatų Komisijos mažumai neleidžia kalbėti ir Seimui paaiškinti, delko jįsai buvo priešingas to delegato priėmimui, nors Robert's Rules of Order ant puslapio 201—47 ir sako: „No motion is in order that conflicts with the laws of the nation, or state, or with the assembly's constitution or by-laws, and if such a motion is adopted, even by a unanimous vote, it is null and void“. Mūsų seimai yra tvarkomi pirmiausiai sulig SLA. Konstitucijos ir sulig Robert's taisyklių ir kaip SLA. Konstitucija

nustato, kas gali būti Seimo delegatais, taip Robert's taisyklės pasako, kokie įnešimai gali būti priimti, o kokie ne. Vienok p. Prezidentas šitame atsitikime paneigęs SLA. Konstituciją ir Robert's taisykles randa galimybę pasakyti, kad Seimas buvo jaukus ir tvarkingas.

Šitas buvo vienas iš tų incidentų, delei kurių daugelis delegatų pasipiktino, nors jokių demonstracijų nekėlė. Antras dalykas, tai p. Prezidento užsipyrimas vartoti slapta balsavimą, kuris buvo ne vietoje, nes Robert's taisyklės stato šitoki reikalavimą: „Where no rule has been adopted a majority vote is required to order a count, or that the vote be taken by ballot or by yeas or nays (roll call)“. Šitą rasite ant 190 puslapio — 46. Tačiau p. Prezidentas, apsiėmęs su šita taisykle, leido balsuoti įnešimą slapta balsavimu.

Jei kas norėjo, kad praeitas Seimas praeitų gražia nuotaka, tai tuo asmeniu būvau aš. Visi Seime delegatai atmena, kuomet Apšvietos Komisijos didžiama ir mažuma išdavė Seimui raportus ir tie raportai buvo skirtingi, aš padariau įnešimą, kad raportus gražinti komisijai delei jų suderinimo, bet p. Prezidentas mano įnešimo ne priėmė, nors Roberts taisyklės nurodo, kad tokis įnešimas yra priimtinas. Ir kad nekaltėti tuseiai, tai čionai pacituojau tą taisyklę, kuri randasi ant puslapio 125—32. „To Commit or Refer. (All rules in regard to this motion, except where stated to the contrary, apply equally to the motion to Go into Committee of the Whole, to Consider Informally, and to Recommend as it is called when a question is committed a second time.) This motion takes precedence of the motions to amend and to postpone indefinitely, and yields to all the other subsidiary (12) and incidental (13) motions and to all privileged (14)“. Bet šito nepaisant, p. Prezidentas giriasi, kad paskutiniame SLA. Seime buvusi labai gera ir pavyzdinga tvarka.

Galėčiau daug argumentuoti ir nurodyti, kur buvo apsilenkti su priimta tvarka, bet manau, kad tuo tarpu pakaks to, kas viršų pasakys. Pasitikiu, kad SLA. nariai ir „Tėvynės“ skaitytojai mokės suprasti ir sužinos, kas tas betvarkės sudaro mūsų seimuose, o vėliau bando nustumti ar primesti jas kitiems. Na, tiek to, gal ateityje pramoksimė kiek tos tvarkos.

Toliau p. Prezidentas savo pasikalbėjime su nariais po Seimo nusiskundžia: „Neviskas Seime buvo taip, kaip dauguma narių but norėjo. Daug svarbių kuopų, viršininkų ir komisijų įnešimų ir rekomendacijų buvo net nepaliesiti ir nesvarstyti“. Tas tiesa, bet delko taip buvo? Aišku, nebuvo laiko. Kadangi nebuvo laiko, tai tada klausimas, kas Seimas veikė netoli praeitas dienas, kad pačių svarbiųjų organizacijos reikalų net nepasiekė? Nors man yra labai nemagu šita daryti, bet aš pasakysiu, kad gaisavimas ir leidimas niekais brangaus Seimo laiko taip gį paėjo iš p. Prezidento pusės. Netik labai pavėluotai pats Seimas pradėtas atidarytas, bet ir vėliau, nors būjavo sutikta sesijas pradėti 9-tą val. iš ryto, tai p. Prez.

dėdavo 9:30, kuomet buvo sutikta sesijas pradėti 2-rą val. popietų, tai p. Prezidentas pradedavo 2:30. Ir šitas nevyko tikslai kurią vieną dieną, bet kartojosi kasdien per visą seimo laiką. Paskui p. Prezidentas apie valandą laiko, neva išduodamas savo raportą ir nei penktą nuošimtį nepaliesdamas to, kas jo raporte surašyta. Šitas tai jau tikras laiko eikvojimas, nes ką p. Prezidentas žodžiu prie savo raporto sakė nėra niekur užrekorduota ir girdėjusių jau pamiršta. Toliau p. Prezidento komentarai prie kiekvieno įnešimo ir argumentai beveik su kiekvienu delegatu po to, kada delegatas pabaigia kalbėti, arba dažnai p. Prezidentas delegatui nei neduodavo baigti kalbėti, o tuojau pats pradėdavo. Nors seimo pirmsėdžio užduotim yra: „To open the session

at the time which the assembly is to meet“, bet šito p. Prezidentas nedarė, ir nors yra pasakyta: „There is nothing to justify the unfortunate habit some chairmen have of constantly speaking on questions before the assembly, even interrupting the member who has the floor“, vienok p. Prezidentas mėgdavo pats daugiausiai kalbėti, tuomi gaisuoti laiką, kas keldavo pas delegatus nepasitenkinimą. Ir reikia pasakyti, duodant didelį kreditą p. Bagočiaus opozicijai, kad jie Susivienijimo reikalus laikė augščiaus asmeninių ambicijų ir tokiu būdu pražiūrėjo labai daug dalykų, delei kurių būtų galėję rimtai argumentuoti.

Parašiau šias kelias pastabas tik delto, kad SLA. nariai ir „Tėvynės“ skaitytojai žinotų tikrą dalykų padėtį, o anaipol ne delto, kad eiti į kokias polemikas, ar ką diskredituoti.

S. Gegužis.

SLA. Jubiliejus ir Musų Organas „Tėvynė“

Musų organizacijai šiais metais sukanka 50 metų, kaip mūsų veteranai pirmakūnai, atvykę į svetimą, bet laisvą ir didelį kraštą, pradėjo čia, Amerikoje, burtis į grupes ir į įvairias draugijas, kad pagelbėtų savam broliui lietuviui nelaimėje. Lietuviai pradėjo atvykti į Ameriką skaitlingiau, turbut, apie 1875 metus, ir juo toliau, tuo daugiau pradėjo atkelti. Vieni bėgo nuo rusų caro valdžios, kaip „buntaučiai“, kiti bėgo nuo kareiviavimo, o dar kiti vyko laimės ieškoti, kad užsidirbus pinigų ir pragrįžus į „eviškę apmokėti dalis broliams bei sesutėms ir turėti vėliau geresnį gyvenimą pačiam. Atvykus nors į laisvą, bet svetimą šalį, nemokant šio krašto kalbos, buvo labai sunku tuomet gyvenimas ir daugelis musų brolių glaudėsi prie lenkų, daug pagelbėdami materialiai auklėjimui kaip lenkų draugijų, taip ir įvairių įstaigų.

Butent 1886 metais mūsų pirmtakumai pradėjo rimtai žiūrėti į musų brolių, pasiskirsčiusių po įvairias dalis Amerikos, padėtį ir ištautėjimą. Ačiu, kaip sakiau, musų pirmtakumams, tapo sutvertas musų dabartinis Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, kad subendrintus visų lietuvių veikimą, pagelbstint vienas antram kaip materialiai, taip ir moraliai.

Šiais metais mes švenčiame musų organizacijos Aukšinį Jubiliejų. Esu tikras, kad iki Aukšinio Konkurso Vajaus užbaigai, tai yra iki gruodžio 31 d., š. m., SLA. paaušinsime kokia 3,000 narių, jeigu tik sutartinai padirbėsime. Amerikoje pri skaitoma apie 700,000 lietuvių, kuomet prie SLA. turim narių tik apie 14,000, kas sudaro visai mažą skaitlį lietuvių, kurie priklauso prie musų organizacijos. Nekurie lietuvių sako, kad prie SLA. sunku gauti narių, esą per daug dideli mokesčiai reiklia mokėti. Visai neteisingas tas pasakymas yra. Paalgyinkime su kitomis panašiomis organizacijomis, pavyzdžiui su Eagles organizacija, arba kitomis panašiomis organizacijomis. Eagles nariai moka musų mieste \$12.00 per metus, gauna \$5.00 savaitę pašalpos ir mirus \$100.00 pomirtinės, kuomet musų SLA. nariai gauna \$6.00 ligoje pašalpos ir \$150.00 pomirtinės, mokėdami tik \$8.52 į metus. Apart to, SLA. nariai gauna organą „Tėvynė“ per šititus metus už tą pačią mokesčių. Kaip matote, SLA. mokesčių brangumai pa-

remtas pasakymas, arba išsiskinėjimas tapti SLA. nariu, neišlaiko jokios kritikos.

Mano supratimu, mums reikia daugiau organizatyvės, nybės ir konstruktyvio darbo, kad gavus daugiau narių į S. L. A. Tas darbas turėtų būti geriau organizuotas ir reikia dirbti sutartinai taip, kad turėtų būti pasekmės ir esu tikras butų geros.

Musų organas „Tėvynė“ turėtų būti daugiau pašvęstas del agitacijos, kad gavus netik narių, bet turėtume užrašyti ir pašalinams žmonėms, kaip kad kiti laikraščiai yra užrašomi ir gaunama naujų skaitytojų ir apgarsinimų.

Musų organas turėtų, vietoje kiršinus narius (! Red.) orientuoti bešališkai, nes kaip kad buvo ir dabar patėmijau pastarajame „Tėvynės“ numery, iš liepos 17 d., š. m., editoriale redaktorius drožia, kad „didžiama seimo delegatų balsavo prieš rezoliuciją Lietuvos vidujinės santvarkos klausimu“, nors tikrai žino, kad didžiama balsavo ir rezoliucija tapo priimta 93 balsais prieš 90 ir 16 susilaikė, kas reiškia, kad ir jie pritarė, bet susilaikė nuo balsavimo. Redaktorius turėtų vengti tokių rašinių ir netik patis nerašyti, bet ir patartų kitiems tokių rašinių nerašyti. Per pastaruosius turbūt net 3 seimus Lietuvos klausime rezoliucijos buvo priimtos vieno-kio ar kitokioj fromoj, visuotinė buvo pageidaujama, kad Lietuvoje būtų vykdoma laisvė, bet redaktorius pasivelinęs sau ir budamas redaktoriū, visuomet bando kraipyti faktus ir kiršina narius ir seimo delegatus.

Mano supratimu, kaip Pildomosios Tarybos nariai, taip ir redaktorius turėtų pildyti narių pageidavimus ir seimo delegatų pageidavimus, o tuomet ir tik tuomet turėsime pasekmes kaip gavime narių, taip ir palaikime narių, kurie jau yra nariais. Taip jau „Tėvynė“ pradės apsimokėti, vietoje nešus nuostolius musų organizacijai.

Musų organe „Tėvynėje“ neturėtų but talpinama kokios ten pasakos ir pastarasis seimas pasisakė p. Strimačio raštų klausime, kad toki pasakiški raštai nėra pageidaujami musų organe „Tėvynėje“. Pageidaujama daugiau raštų iš kolonijų ir agitatyviškų rašinėlių musų organe „Tėvynėje“. Tuomet, kaip sakiau, turėsime geresnes pasekmes organizacijos ugdyme kaip nariais, taip ir turta. Užsibrėžkime kožnas vienas

sau už pareigą pirmiausia tapti nariais-ėmis SLA. ir tikrais laisvę mylinčiais lietuvišais, kad iki kito seimo turėtume vietoje 14,000 narių nors 24,000 narių. Ypatinai gaukime daugiau jaunimo prie musų organizacijos. Tas darbas lengva atlikti, jeigu tik dirbsime sutartinai kaip nariai, P. T. nariai ir redaktorius, taip jau sykiu ir pastovios visos komisijos. Šiam Aukšnio Konkurso Vajui daug pakenkė nešvari politika tarpe narių, kuopose ir žinoma daug prisidėjo pašalinė spauda. Vietoje gavus 800 narių, turėjome gauti 8,000 naujų narių. Vietoje kišinus narius ir netalpinant narių raštų iš kolonijų (! Red.) tas verčia narius eiti į pašalinę spaudą, kas priveda prie kivirėjų ir nepasitenkinimų narių tarpe.

J. Marcinkevičius, SLA. 39 Seimo delegatas.

REDAKCIJOS PASTABA.

Reikia pasigalvėti, kad p. Marcinkevičius tokį gražų savo rašinėlį, paraginantį SLA. veikė darbuotis organizacijos labui, praskiedžia jo prasmanytis priekaištais „Tėvynės“ redaktoriui. Pirmiausiai, jis priemeta, kad „Tėvynės“ redaktorius kiršina SLA. narius. Ir tokiu savo priekaištui paremti jis nurodo redakcijos rašinį, kuriuo buvo reaguota į „Naujienu“ redaktoriaus užsipuolimą ant tų pereinio Seimo delegatų, kurie nebalsavo sulig į noro. Kad turėjus progos pulti „Tėvynės“ redaktorių, p. Marcinkevičius net falsifikuoja „Tėvynės“ redakcijos rašinį, dėdamas į svetimženklus sekamasakinį: „didžiama seimo delegatų balsavo prieš rezoliuciją Lietuvos vidujinės santvarkos klausimu“. Tuo tarpu „Tėvynės“ redaktoriaus rašinį pasakys: „Kad didžiama seimo delegatų nepritarė rezoliucijai Lietuvos vidujinės santvarkos klausimu“. Nepritarnas ir balsavimas prieš yra visiškai skirtingi dalykai. Taigi p. Marcinkevičius savais žodžiais su falsifikuoja „Tėvynės“ redakcijos išsireikšimus ir po to juos kritikuoja, net priekaištais besisvaitydamas.

Kad minėta rezoliucija negavo Seimo didžiumos (majority) pritarimo ir priimta tik dauguma (plurality) Seimo delegatų balsų, tai kiekvienas tą suprantas. To nenori suprasti tik vienas p. Marcinkevičius, kuris bando priskaityti už rezoliuciją net neabsavusius nei už, nei prieš rezoliuciją. Tuo tarpu net „Naujienu“ redaktorių, kuris piktai bara ir kolioja tuos delegatus, kurie nebalsavo už rezoliuciją, pripažįsta, kad nebalsavusieji nei vienaip, nei kitaip, vadinasi susilaikiusieji nuo balsavimo, pasiliko nuošaliai. Kuomet rankų pakėlimu eina balsavimas, tai nebalsuojantieji pasilieka visiškai nuošaliai balsuojamo klausimo, bet kuomet balsavimas eina varošaukiu, tokiu atvėju kiekvienas balsuoja ir nors nebalsuojantis nei už, nei prieš skaitosis negatyviu balvuojamo klausimo atžvilgiu, bet kartu skaitosis balsuojančių faktoriū. Bet tegul nebalsuojanti nei už, nei prieš pasilieka nuošaliai, tai vistiek rezoliucija negavo didžiumos (majority) balsuojančių Seimo delegatų. Balsavo 90 delegatų prieš rezoliuciją ir 16 delegatų balsavo neutraliai, kas sudaro 106 balsus prieš 93 balsavusius už rezoliuciją. Ne konstituciniam Seimo nutarimam užtenka daugumos (plurality) balsų, todėl rezoliucija Seime perėjo ir niekas nesakė, kad ji nepriimta ir nesiskaito Seimo nutarimu. Kam ieškoti to, ko visiškai nebuvo ir nėra?

Pagaliau, p. Marcinkevičius pageidauja daugiau agitacijos už Susivienijimą „Tėvynėje“. Tuo tarpu veik visas laikraštis užpildytas tik agitacija už Susivienijimą. Juk organizacijos veikimo ir jos reikalų aprašymas, paraginimai SLA. veikėjų prie didesnio ir gyvesnio veikimo yra tiesioginė agitacija už Susivienijimą.

Ant galo savo rašinį p. Marcinkevičius baigia dar vienu priekaištu, buk netalpinami „Tėvynėje“ narių raštai iš kolonijų, kas priverčia narius eiti į pašalinę spaudą ir priveda prie kivirėjų ir nepasitenkinimo narių tarpe. Prašome p. Marcinkevičių parodyti faktus, kurių narių iš kolonijų veikimo raštai nebuvo talpinami „Tėvynėje“? Iš pirmo išaužtais prasimanymais svaidytis labai negražu ir nesąžininga. Nejaugi p. Marcinkevičius norėtų, kad SLA. organas talpintų tokius narių „raštus iš kolonijų“, kuriais niekinami ir šmeižiami SLA. viršininkai ir veikėjai? Tokie raštai net ir nesujungiami SLA. organui, nes dažniausiai jų autoriais yra visokie ne sąžiningi slapukai ir SLA. organas netalpina tokių piktų polemikų be pasirašymo tikrais autorių vardais.

Mums tiesiog nesuprantama, kaip rimtas veikėjas gali tuo pačiu kartu gražiai raginti S. L. A. veikėjus dirbti rimtą organizacijos darbą ir apsisukęs

svaidytis priekaištais ir išmis-lais į sau nepatinkamą asmenį, net „Tėvynės“ derakcijos išsireikšimus falsifikuodamas.

NEKROLOGAS

PORTAGE, PA.

A. a. Agota Ambrazaitienė, SLA. 48 Kuopos Narė.

Mirė SLA. 48 kuopos narė, Agota Ambrazaitienė, sulaukus 53 m. amžiaus. Iš Lietuvos paėjo iš Mariampolės apskrčio, Sasnavos valsčiaus, Brastos kaimo. Į šią šalį atvyko 1904 m. ir visą laiką gyveno Portage, Pa. Velionė pasiturinčiai gyveno ir turėjo nuosavus namus ir buvo gero budo moteris. Velionė buvo laisvų pažiūrų ir mėgo skaityti laikraščius. Per ilgą laiką skaitė „Saulę“, „Keleivį“ ir „Tėvynę“ ir prigulėjo prie SLA. 48 kuopos nuo 1912 m.

Velionė A. Ambrazaitienė palaidota 10 d. liepos. Daug žmonių velionę palydėjo į vietinius lietuvių laisvus kapus.

A. a. Ambrazaitienė dideliam nuliudime paliko vyrą Juozą Ambrazaitį ir dukterį Oną Kazacūnienę, taipgi tris sunus — Joną, kuris yra vedęs ir gyvena Chicagoje, Petrą ir Juozą, kurie gyvena namie. Taipgi nuliudime paliko Petrą Kazacūną ir du anukus. Lai buna tau, drauge, lengva išlėtis šios šalies šaltio žemėjėje.

F. Ražukas.

SLA. Skolina Pinigus ant Pirmų Mortgičių

5%

be Komiso

Sumomis nedaugiau, kaip \$10,000 vienai ypatai ir 50% dabartinės nuosavybės vertės, SLA. skolina pinigus ant nekilnojamos nuosavybės.

Komiso už gavimą paskolos iš SLA. nereikia mokėti.

Jeigu takiai ir apdrauda nuo ugnies apmokėta ir be pavėlavimo sumokėsite nuosimčius, tai vietoje 6% mokėsi tik 5% kas 6 mėnesius už pinigus, pasiskolintus iš Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

Reikalaujamas paskolos iš SLA.:

1) Kreipkis pas Sekretorių, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th St., New York, N. Y. ir pareikalauk aplikacijos del paskolos.

2) Gavęs aplikaciją, ją išpildyk 3-se kopijose, atsakydamas aiškiai visus klausimus.

3) Pasiųsk 3 išpildytas aplikacijos blankas su 3 kopijomis namo paveikslu ir \$15.00 į Centrą Sekretoriui, Dr. M. J. Vinikas, 307 W. 30th Street, New York, N. Y.

Sekretorius, gavęs viršminėtas aplikacijas su paveikslais ir pinigais nuo Tamstos, pats paskirs, arba prašys kito Pildomosios Tarybos nario, gyvenančio jūsų apylinkėje, paskirti įkainuotojus (appraisers) jūsų namą apžiūrėti.

Jūs galite gauti paskolą iš SLA. tik prie tokių sąlygų:

1) Jeigu jūs prašote paskolos, kuri neviršina dabartinės vertės jūsų nuosavybės 50%.

2) Jeigu namai išnuomuoti ir neša pakankamai įplaukų, kad palaikyti namą tvarkoje ir išmokėti visas kitas namo išlaidas.

3) Jeigu savininkas jame pats gyvena ir turi darbą arba įplaukas pakankamai dideles, kad visas išlaidas namo padengti.

4) Jeigu popieriai (title papers) yra tvarkoje.

Pinigai \$15.00, kuriuos pasiūnčiate del įkainuotojų, negražinama, neatsižvelgiant, ar jums paskola bus suteikta, ar ne. nes \$10.00 iš tų pinigų išmokama įkainuotojams jūsų nuosavybės ir \$5.00 lieka išde SLA., padengimui susirašinėjimo išlaidų.

Gavime paskolų, SLA. nariai turi pirmenybę prieš ne narius. Bet dabar, kada Susivienijimas turi daug pinigų ant rankų, todėl darys mortgičius ant nekilnojamos nuosavybės ir ne nariams.

SLA. duoda paskolas tik ant gyvenamų namų, bet ne ant hotelių, fabriku, garadžių, gazolino stočių ir kitokių įstaigų ir šiuo tarpolaikiu neduoda paskolų ant farmų.

Pareigą Finansų Komisijos SLA. Konstitucija numato saugiai ir pelningai investavimą SLA. pinigų. Todėl Finansų Komisija ir kreipiasi į visus narius SLA. imti paskolas ant savo namų iš SLA. ir progai pasitaikius prašome rekomenduoti paskolas kitiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pinigais.

SLA. FINANSŲ KOMISIJA:

J. P. Varkala, Pirmininkas;
J. Marcinkevičius-Martins,
A. J. Zahatoris.